

kræfte, om Kirkeligt Landsforbunds Blad er rigtigt underrettet, og jeg beder den højtærede Minister om at udtale sig om, hvorvidt han er enig med mig i, at en saadan Holdning fra Fyns Biskops Side ikke er lovmedholdelig, idet man maa mene, at en Kirkedør maa enten være aaben eller lukket som enhver anden Dør. Man kan ikke lukke Kirkedørene for Ryslinge Frimenighed og Pastor Rørdam, naar det gælder Gudstjenester og andre kirkelige Handlinger, men derimod lukke dem op, naar det gælder Begravelser. Det er i alt Fald min Opfattelse af Lukning. Er dette rigtigt, synes jeg, Fyns Biskop trænger til at faa den Haandsrækning, dette Lovforslag giver ham, til virkelig at komme paa lovlige Grund.

Jeg kan altsaa paa mit Partis Vegne give vor Tilslutning til Tanken om at aabne Kirkedørene for Pastor Rørdam og Ryslinge Frimenighed, men kunde rigtignok have ønsket, at den højtærede Minister havde givet sit Forslag en videre Udstrækning og givet det en mere almindelig Karakter. Jeg er fuldstændig enig med det ærede Medlem Hr. N. Johan Laursen i at beklage den personlige Karakter, dette Lovforslag har faaet. Det er nu ikke tiltalende at lovgive om en enkelt Mand. Nu vil man vel sige: Ja, men du har jo selv været med til at gennemføre en Lov om en enkelt Mand, den saakaldte Vaalse-Lov. Men her maa jeg rigtignok minde om, at jeg forelagde Forslag til en almindelig Ordning af dette Forhold, der var kommet frem og maatte komme frem, hvor en Menighed og dens Præst og den paagældende Biskop var kommet i et saadant Forhold til hinanden, at man fra begge Sider ønskede, at Forholdet skulde løses, og dette Forslag om en almindelig Ordning havde endogsaa fundet Tilslutning fra samtlige danske Biskopper, altsaa fra det, som det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen kaldte hele Episkopatet. Men det mærkelige var, at da det for en Gangs Skyld var lykkedes at samle hele Episkopatet om et fornuftigt Forslag, saa mødte dette Modstand fra det ærede Medlems Partifæller, idet man mente, at Biskopperne ikke rigtig havde været klar over Rækkevidden af, hvad de her havde givet Tilslutning til. Det er jo en let Maade at stille sig paa overfor Episkopatet: naar det gør noget, man ikke synes om, saa duer det ikke, men naar det bare vil gøre, som man synes, er Episkopatet udmærket. Men dette Forslag om en almindelig Ordning af det paagældende Forhold mødte altsaa Modstand fra de Konservative og fra Venstre, og man krævede det ændret til en Lov, der

ordnede det ganske bestemte Forhold, Forholdet mellem Biskoppen over Lolland-Falster Stift og Pastor Arboe Rasmussen, saaledes at Biskoppen kunde fritages for at opfylde den Embedspligt, som han for sin Samvittigheds Skyld ikke mente at kunne opfylde. Jeg ønsker paa ingen Maade at øve nogen Samvittighedstvang, det ønsker jeg ikke overfor nogen, og heller ikke ønskede jeg det overfor Biskop Wegener, og derfor ønskede jeg netop, at han skulde kunne fritages for at gøre, hvad han ikke mente at kunne gøre for sin Samvittigheds Skyld. Men jeg gjorde dog et alvorligt Forsøg paa at faa gennemført en almindelig Ordning af dette Forhold, og jeg mener, at den højtærede Kirkeminister ogsaa burde have gjort et saadant Forsøg her. Det kan jo være, at det var glippet, saa at den højtærede Kirkeminister maatte have nøjedes med en Ordning af det bestemte Forhold her, men saa var Forsøget dog gjort. Nu hørte jeg i Gaar til min Glæde, det ærede Medlem Hr. N. Johan Laursen udtale sig saaledes, at der dog bliver noget Haab om, at man gennem Udvalgsbehandlingen kan naa til en almindelig Ordning af dette Spørgsmaal, idet jeg gaar ud fra som givet, at den højtærede Kirkeminister ikke kan have noget som helst at indvende imod, at hans Forslag udstrækkes paa den Maade. Man vil maaske sige: Ja, men der er jo i Øjeblikket ikke Trang til andet end det, der er foreslaaet af den højtærede Kirkeminister, der er jo ikke andre Menigheder udenfor Folkekirken, som har ønsket at faa denne Adgang til at bruge Folkekirkens Kirker. Men det er dog ikke helt rigtigt. Jeg er i alt Fald ikke i Tvivl om, at det saakaldte „Frie Kirkesamfund“ i høj Grad ønsker at faa Adgang til Folkekirkens Kirker, og det er et Kirkesamfund, som hævder, at de staar paa evangelisk-luthersk Grund, derom er jeg ganske forvisset. Det ærede Medlem Hr. N. Johan Laursen udtalte Haabet om, at vi skulde kunne finde en eller anden Form, hvorunder man kunde udstrække denne Lov til at gælde i Almindelighed, og jeg mener ogsaa, at det maa kunne lade sig gøre. Jeg skal i saa Henseende henvise til, at „Menighedsbladet“, der staar som Organ for „Kirkeligt Samfund af 1898“, som dog ikke er noget kirkerevolutionerende Samfund, har indeholdt en Artikel, hvori man foreslaar, at Kirkerne skulde aabnes for alle dem, der vedkendte sig at staa paa evangelisk-luthersk Grund og brugte Kirken og de hellige Kar med Sømmelighed og Orden. Jeg synes, her er et Grundlag, vi kunde forhandle paa.